

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

<p>Előfizetési feltételek: A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővített képván külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben. Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.</p>	<p>Kiadóhivatal és szerkesztőség: Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám. Távbeszélő 25. szám.</p>	<p>Hirdetések díjtétel szerint, mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik. Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a hivatalba küldendő. Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.</p>
--	--	---

Szambulow a ravatalon.

Sopron, július 18.

A gaz merénylők ezelt értek. Szambulow István, Bulgária újjáteremtője ma reggel — mint nekünk sürgönyzik — 3 óra 35 perczkor kiszenvedett!

S a hétfői szófiai merénylet iszonyatosságát most érezzük csak igazán át. Ennél a ravatalnál, a melyen ott fekszik az a esonka tetem, a melynek szíve már kihült, — az a szív, a mely csak a tiszta, ideális eszmékért, a szabadságért, a nemzeti függetlenségért égett! — fásultság fog el bennünk. Nagyság, lelkesedés a tisztaságért, klasszikus honszerelm, küzdelem az önállóságért, harez a halálig minden ellen, a mi rossz — lárfári! Egy törzsűrés, s mindennek vége.

Abban az örült khaoszban, abban a forró politikai hagymázban, ami azt a szegény, boldogtalan kis országot ott lent a Vidosa tövével évtizedek óta sorvasztotta, előre láttuk már mi ezt. Hónapok, évek óta tartotta Ferdinánd fejedelem előrelátó bölcsessége Bulgária legnagyobb fiát siralomházban. Csak azt nem tudtuk, hogy hogyan gyilkolják le őt.

Nem voltunk bizonyosak benne: a hadi törvényszéket, a rendes büntető bíróságot, a katonai vagy polgári lázadást szemelik-e ki a végrehajtás eszközeül, vagy a bakó, fanatizált, részeg tömegek, vagy

bérelt orgyilkosok végzik-e el a régen megrendelt munkát.

S megtörtént az utóbbi. A bolgár népnek s az európai hatalmaknak szemellettára, a rendőrség asszisztenciája, a kormány ezinikus közönye mellett orgyilkossággal tették el láb alól.

Caserionak az örület, a fanatizmus nyomta a kezébe a gyilkos tört, — Szambulow gyilkosai a tört és revolvért azoktól kapták, akiknél oltalmat szokás a békés polgároknak keresni.

Bulgária nemes fejedelme és az ő hű kormánya bizonyára szörnyen megdöbbenve kérdik: az egyik Karlsbadban, a másik Szófiában, ki tette ezt? Pedig — Istenem! — minő aggodalmas szorongással őriztette a fejedelem drága és kedvelt alattvalójának minden lépését! Hiába volt minden, a rendőrök akkor szaladtak el, amikor jöttek a brávók, a bolgár nép panasza is akkor némultak el a rossz, a gonosz Szambulow ellen, amikor a némaság a legváratlanabb és legkellemetlenebb volt.

De hát ez mindegy, az európai hatalmak képviselői megjelentek Szambulow lakásán, részvétüknek kifejezést adtak, ők fogták le a halálkló szeméit: a Stoilow-kormány elég gyáva vagy elég tisztességtudó volt arra, hogy távol tartsa magát az áldozat meglátogatásától.

A temetésnél meg fognak azonban jelenni mind, ott lesz valószínűleg a koporsón

a fejedelemnek, ki most gondtalanul iszsz a karlsbadi sprudel enyhítő vizét, a korszoruja is.

A sprudel nem olyan, mint a Léthe vize, nem feledtet el azzal, aki azt iszsz, a hálát, meglátjuk, meg fog emlékezni utolsó leheletéig éjjel és nappal, éberem és álmában arról, kinek ő a trónt, népe a szabadságát köszöni. Csak veszendőbe ne menjen mind a kettő! . . .

* * *

Szambulow utolsó perczeiről s haláláról eddig a következő eredeti táviratokat kaptuk:

Az utolsó órák.

Szófia, július 17, este 6 órakor. Szambulow állapota lényegesen rosszabbra fordult. Hőmérsék 39.3 fok. Szambulow eszméleténél van s ismeri helyzetét. Életbenmaradásához az orvosok nagyon kevés reményt fűznek.

Szófia, július 17, este 10 óra. Szambulow halála már csak órák kérdése. Hőmérsék 40.3 fok. A beteg elvesztette eszméletét.

Szambulow meghalt!

Szófia, július 18. (Erkezett d. e. 11 óra 47 p.) Szambulow ma reggel 3 óra 35 perczkor kiszenvedett. Tegnap esti 10 óra óta feküdt agóniában; eszméletét egy pillanatra sem nyerte vissza. Halálos ágyánál több idegen állam képviselői is megjelentek.

TÁRCZA.

Történelmi regék.

— A „Soproni Újság“ eredeti tárczája. —

Írta: **Laukó Albert.**

A magyar rege-világ klasszikus földje Erdély, miután nemzeti királyságunk a fejedelmek uralma alatt itt folytatódott. Az anyaország léteért küzdött, midőn Erdélyben jölet uralkodott; e jölet kedvező alkalmul szolgált Erdély lakóinak, hogy ne engedjek kihálni az ősi regéket, melyek a nép gondolkozására oly intenzív fényt vetnek.

Miután Erdélyben az uralkodók egyénisége, a társalgási és diplomáciai nyelv magyar volt, az ősi regék új alakjokban sem vesztették el eredeti vonásaikat.

Innen van, hogy azok a regék, melyeket a magyar költők az idők jobbra fordultával itt-ott feldolgoztak, tulajdonképpen Erdélyből származnak.

Erdélyben halt meg az utolsó magyar hegedős: Tinódi Sebestyén, Erdélyben volt legelőször a magyar színművészetnek állandó csarnoka, itt a magyar nyelv az arisztokrácia nyelve. Míg az anyaországban a bockoros nemesek s falusi tanítók beszéltek, ápolták a magyar nyelvet, Erdélyben szalon-képes volt s az is maradt a legújabb időkig.

Az ősmundák gyűjtését Erdélyben jókor megkezdtek, ilyen az a gyűjtemény is, melyet

Kőváry László (1857-ben) szedgetett innen-onnan össze, mely — nem tudni mi uton, — egész jókarban, felvágatlanul került Arad egyik antiquáriusához; ebből közlöm az alábbiakat.

Egész Erdélyből vannak e regék összeszedve a Detonatától a Tarkőig, Tirtostól a Cziblesig, ami arra mutat, hogy Erdély a honfoglalás óta kizárólag a magyaroké, amennyiben az ő eszjárásuk teremtette mindenütt a jellemző regéket. Kezdem a felsorolást a legrégebbek egyikével, ez a Tarkő mondaja.

A Tarkő Csikban emelkedik, rajta veszi eredetét az ellenkező irányban folyó Olt és Maros; erről a következő rege szól: Mikor még a fekete tenger hullámai mosták a Tarkő lábait, a Fekete tenger eljegyezte magának a Tarkőt. A Szent-Anna tava minden ármánykodása dacára is fennállt a szövetség, míg egy hatalmasabb erő a tengert mai medrébe szoritotta. Az apa eltávoztával Tarkő két gyermeke, az Olt és Maros elhatározták, hogy atyjokat fölkeresik. Anyjuk hiába intette őket, hogy együtt könnyebben megtalálhatják, a két gyermek mégis ellenkező uton indult meg. A hegyvidéken rohamosan folyó Olt eleinte gunyolódott a sík vidéke, kényelmesen hömpölygő Marossal, de öröme csakhamar buvá vált.

Utját állta egy hatalmas sziklafal, melyet csakis hosszú küzdés után tudott áttörni. Mikor elérte végre a Dunát, tompa nyögést hall, ráismer testvérére a Marosra, ki nevé elvesztve sodortott tova előbb a Tisza, azután a Duna árjaitól.

Hunyadmegyében szerepel a három tündér

regéje. Három tündér összeállt, hogy valami szepet, maradandót alkotnak külön-külön.

Az első elhatározta, hogy ha Isten segíti — a dévai hegy tetején fényes várat emel egy nap alatt; a második, hogy a kaláni kősziklába fürdő medenczét vág, ha Isten is úgy akarja, a harmadik erősen kötötte magát, hogy akár segíti az Isten, akár nem, estére az ő vára lesz a legfényesebb az Aranyhegyen.

Estére készen is állt a három mű; legszebb, legragyogóbb volt az aranyi vár. De reggelre Arany vára helyén csak rom volt látható, a daczos tündér nem bírt a felsőbb hatalommal, a másik kettő műve pedig maradandó lett: ma is meg van a dévai vár és a kaláni fürdő.

A Székely föld legmagasabb hegyéhez, a Firtoshoz következő monda fűződik. Két tündér Firtos és Tartod várat szándékoztak építeni. Tartod volt a hatalmasabb, s azzal fenyegetődzött, hogy éjjelre kivieszi Firtos várából a sarok-követ. Firtos hatalmas kövekből rakatta a várat, hogy Tartod ne bírjon vele. Tartod éjjel kissé megkésve megis érkezett Firtos várához, kifeszítette sarok-követ, két tündér ezután vasrudakon felkapta a nagy követ s repültek vele Tartod vára felé. De megérkezett az éjfé, a kakasok kukurikolni kezdetek, mire a vasrudak össztörttek, a nagy kő leest, most is ott van a Korondra vivő utban, Tartod vára pedig eltűnt, csak egy kis vékony vizérben maradt fenn neve.

A pogány korra vall a háromszéki Bálványos várról szóló rege is. Három Apur fiu lakott benne,

A nemzeti gróf opportunizmusa.

Sopron, 1895. július 18-án.

A holt szezón, a savanyu uborka ivadja beköszöntött. A magyar politikai élet víztükörén minden esendes, még a sajká is, a mely Apponyi Albert gróf politikáját örzi rakományul, lomhán vesztegel a hullámtalan fölületen. Igaz ugyan, hogy nincs sok teher a hánytvetett sajkában. Egyetlen áruja még: a nemzeti politika kellőképp meg nem magyarázott, orákulumi kétértelműségbe burkolt közjogi követelmény.

De hiszen ez mindegy. A földolag csak az, hogy révbe jut-e a sajkás és sajkája?

Lehet, hogyha kidobja belőle hajdani gazdagságának egyetlen maradékát, a megkönnyebbült járómű neki iramodik a víztükörnek és koldusan bár, mindenétől megfosztva, révbe juttatja boldogtalan kormányosát.

Apponyi Albert gróf titokzatos lénye még nekünk nagyon szabadon gondolkodó újságíróknak sem engedi kitalálni, hogy mire fogja magát elszánni, ha majd újból kezdődik a politikai arénában a küzdelem. Bármennyire eresztjük is meg gyepelőjét a politikai kombinációnak, még csak elfogadható képét sem látjuk annak a szerepnek, melyet ezután kíván betölteni a nemes gróf.

Mert tulajdonképpen ez időszert hol is áll Apponyi gróf? Nincs senki a világon, a ki meg tudná mondani, hogy miben különbözik a klerikálisoktól, avagy miben egyezik meg politikai hitvallása a liberálisokéval. Ott kovályog bizonytalan lépésekkel azon a határvonalon, a mely az ultramontán reakciót választja el a szabadelvűek fényes birodalmától; és mivelhogy ingadozó a járása egyik lépésével, hol ezt, hol amant a határvonalat lépi át. Innen van azután, hogy hol az egyik tábor, hol a másik tekinti jó barátának vagy ellenségnek. Pedig Apponyi gróf egyiküknek sem barátja és egyiküknek sem ellensége. Az az átka, hogy ne tudjon következetes kitartással ragaszkodni a nagy elvekhez és hogy azok között a maga egyéniségét külön fajsúlylyal ruhazza fel. Nem akar sem liberális, sem klerikális lenni, mert nem

közülök a legidősebb beleszeretett egy Mike leányba, aki keresztény leány volt. Bármennyire szerette is a leány az Apor fiut, anyja nem egyezt bele, hogy pogányhoz menjen nőül. Végre a három fiu leszállt a várból nagyszámu fegyveres néppel s Tarján rálestek, míg Mike a templomból leányával kijön.

Ekkor a legidősebb testvér egy pillanat alatt magához veszi lovára a leányt s zsákmányával büszkén száguld tova. Az anya sikoltására a nép összeszalad, lóra kap és üldözőbe veszi a leányrablót. A két testvér megpróbálja föltartóztatni az üldöző hadat, de az ár elsőri őket, mikorra a legidősebb Apor bejött vára kapuján, üldözői is a vár alatt vannak. Erre az alkudozás megkezdődött. Apor megígérte, hogy gyermekeik keresztények lesznek, bár ő haláláig megmarad ősei vallásában.

Nem érdektelen egyik-másik erdélyi megye vagy nemes család ezimerének eredetese. Szolnok-megye ezimerében ott van Szent László, a mint a leányrabló Kunt üldözi. A gróf Bethlen család ezimere koronás kigyó, mely almát tart szájában. Ennek eredete ez. A Bethlen család Saroltától, Szt. István király hugától származik.

Erdélyt egy óriási kigyó rettegte sok éveken át, míg végre a Bethlen család őse egy óriási almát készítettett s a kigyó barlangja felé kilánczoltatta: az éhes kigyó ényelt az almát s meglevén fogva Bethlen meggyilkolá.

Ugyancsak Székely-földön Maros-Vásárhely, környeken tenett az utolsó tündérről szóló rege.

akarja magát elkoptatni egyetlen irány szolgálatában sem és bizva bizik a maga egyéniségének szerencse csillagában. Bizik abban, hogy majdan az ő hatalmas egyénisége fogja elmulasztatni a kontra-verziákat és miután ezek harcában lejáratja a legkiválóbb politikai egyéniségeket, óriási szükség lesz ő reá, olyan emberre, a kit az elvi harc nem sebzett meg, mert nem exponálta magát benne.

Ime ez a híres és remekül szónokló gróf opportunizmusa. Ha fatálisták lennének, azt mondanám, hogy átok ül rajta és tizenöt esztendő küzdelmes tanulsága sem ébresztette föl tévelygéseiből. Az opportunizmusnak politikai irányzatát követve, járkált mint halygó fény ama vizek körül, a melyeken Magyarország sorsának sajkáit igazgatták a Deák Ferencz iskolájából kikerült államférfiak. Csak támadta őket, csak bírálta tetteiket: munkába állni nem volt elegendő elhatározási ereje. Sőt akkor is, amikor a szabadelvű párt Wekerle által vezéreltetve szilárd elvi alapra helyezkedett, — Apponyi gróf akkor is csak tévelygett ide s tova és a helyett, hogy megtért volna abba a táborba, a melyben a politikai liberalizmus védő szárnyain a nemzeti állam furódott a magasba, magához esábitgatta azokat, a kik silány opportunizmusból elhagyták a liberálisok otthonát.

Rémségesek azok a pusztítások, a miket az opportunizmus vitt véghez a nemzeti párt vezérében.

Kicsavarta kezéből az egyházpolitikai reformok zászlóját: a nemzeti követelések apostolatát beléterelte a közjogi reakció fegyverbarátainak társaságába: a kiegyezés fejlesztésének és tágitásának hirdetőjét oda szegődttette Kálnoky mellé, a mikor éppen Magyarországnak a dualizmusban biztosított, de nagyterjedelműnek nem mondható jogait meg akarta nyírni és összekerítette Agliardival azt az Apponyit, a ki alig három évvel ezelőtt az egyházpolitikai szabadelvűség zászlóbontójául ünnepeztette magát, majd végül attól tartva, hogy a maga erejében is elég erős és teljesen regenerált szabadelvűpárt ő nélkül is megcsinálja a közigazgatás ál-

Az előtt a tündér és ember békében élt egymással mignem az ember idővel tornyot épített s harangozni kezdett úgy hogy a tündérek várúkból leszálltak, a tornyot lerontották, hogy ne harangozhassanak. Nemsokára elfogyott a vár ivó vize s a tündérek szomjuságot szenvedtek, az emberek nem akartak nekik vizet vinni.

Egy tündér leszállott s a kutból meríteni akart, de nem tudott, az emberek pedig nem akartak neki vizet meríteni, s viz nélkül tért vissza a várba. Erre a tündéreknek nem volt mit tenni: ott hagyák a várat és vidéket, örökre elköltöztek.

Maros-zék és Gyergyó között állott Rapsonné vára, melyből ő a negyven mérföldre eső Kolozsvárra járt templomba. Hogy az utat oly messzeségből első harangszótól beharangozásig megtehesse, jó utra volt szüksége. Ezt az utat Rapsonné az ördögökkel készítette el, igérvén nekik egy völgy-ezüstöt s egy hegy aranyat. Az ut elkészült, az ördög előállt a díjért. S mikor az ördög folyvást sürgetné, a hamis nő előlépett: összefogja ujjait a balkezén, s e helyzetben ujjának perczére tesz egy aranyat markában egy ezüst pénzt és elébe tartva az ördögnek mondá: Itt van amit ígértem, az arany-hegy és az ezüst-völgy. Az ördög e csalódásra dühös lett, neki rontott a kész utnak s úgy földulta, hogy alig maradt valami belőle.

Az őskorra valló Réka királyné sírjáról szóló monda. Háromszék és Udvarhegy között a Rika

lamositását, bele vitette magát a megyei önkormányzatot imádók táborába.

Bizony nagy kár, hogy Apponyi gróf ilyképen kallódtatja el nagy tehetségeit.

Bizony nagy haszon volna az ő nagy szellemi potenciáját megmenteni a szabadelvű és progressiv haladás számára. A pponyi Albert grófnak egyetlen mentsége volna és az őszinteség.

Ha tovább is uszik az opportunizmus áramlatával, menthetetlenül belekerül az elpusztulás sztrójába.

Politikai hírek.

Sopron, július 18.

Bánffy miniszterelnök a királynál. Bánffy Dezső báró miniszterelnök tegnapelőtt Bécsben hosszabb ideig értekezett Goluchowsky gróf külügyminiszterrel, majd Kállay közös pénzügyminisztert látogatta meg. A miniszterelnök Bécsből még aznap délután Ischbe utazott, ahol a király kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök, értesülésünk szerint, az iránt tett előterjesztést, hogy a király mily módon vegyen részt az ezredéves kiállítás megnyitási hónapjaiban és a kiállítás bezárása előtt való időben, s előterjesztéseket tett ismét több új főrend kinevezése iránt.

Eiffel becsület-rendjele. A francia becsületrend tanácsa beadta lemondását. Erre a lépésre a képviselőháznak szombati ülésében elfogadott ama indítványa készítette, mely rosszalólag nyilatkozott Eiffelnek a rend létszámában való meghagyása felett.

A román Panama. A román hatóságok, a galatzi Panama dolgában befejezték a vizsgálatot, amelynek egyik eredménye, úgy látszik, Robesco volt prefektus szabadlábra helyezése. Brenning szegedi ügyeivel is jobban kezdenek törődni. Egy szegedi távirat szerint, a belügyminiszter sürgönyileg tudatta a városi tanácssal, hogy a Liberal Galatziami román hírlapban a szegedvárosi tisztviselők ellen közölt vádak tisztázására szükséges Brenning-féle iratok megszerzése végett a külügyminiszteriumnál megtette a kellő lépéseket. A mi bukaresti követünk, valószínűleg azért, mert Magyarország dolgáról volt szó, nem tartotta szükségesnek a dolog iránt érdeklődni és ily értelemben felelt a román igazságügyminiszternek, amikor ez hozzáfordult. Talán értésére adják most, hogy az osztrák és magyar követek Magyarország érdekeit is képviselik.

erdőn volt Attila vára, hol győzelmeit kipihenhette. Felesége Réka királyné e várban halt meg. Hová temessék a tejedelmi nőt, ez volt a nagy kérdés. Végre elhatározták, hogy a vár udvarán levő nagy követ a hegy oldalán lehengeritik s a hol megállapodik, oda temessék el. Ugy is tettek. A királynénak sirt ástak s a követ ráfordították. Ez időtől fogva nevezik az erdőt is R-kának.

A Kálnokiak ezimere dühösködő medvefő. Kálnoki András I. Lajos testőr kapitánya volt. Egyszer egy medvevadászaton a megsebzett anyamedve egyenesen a királynak tart, a király nyilvesszeje eltéveszti a célt, már-már öltre készült menni a medvével, mikor a Kálnokiak őse földreteríti a macskót.

A Cserekek ezimerében egy férfi látható, ki jobbában törökfőt elűző kardot, baljában három buzakalászt tart. Zsigmondot ugyanis Nikápolynál Cserei Balázs mentette meg. A kóborló Zsigmond később nagyon megéhezett, mire Cserei buzakalásokat szedett, a buzaszemeket kifejtette s felálalta a királynak, kinek bizonyára nagyon jól eshetett.

Ime halvány vázlatban a könyv tartalma, mely világosan mutatja, hogy benne nincs átkölcsonzés. Az erdélyi elzárt medence nem érintkezett oly közvetlenül nyugattal, mint az anyaország, — azért monda-világa ment is minden idegen befolyástól s mivel később is az új eszmék csak az anyaországon keresztül szűrődtek be, eredetiségüket komolyabb befolyás nem veszélyeztette.

Napi hírek.

1895. évi július 18.

— **Ki lesz az új polgármester?** A tisztviselők fizetésének rendezésére kiküldött bizottság már foglalkozott egy minap tartott ülésében a fizetések rendezésének kérdésével. A polgármester fizetését 3000 forintban állapította meg, de indítványoz neki 600 forintnyi lakbérilletéket és 400 forintnyi összeget reprezentálási költségül. Nem valami nagy összeg ez Sopron szab. kir. város polgármesterének, kitől azt várjuk, hogy független, részrehajlatlan legyen, s kinek nem szabad, hogy anyagi gondjai legyenek. Nem sok, de még is annyi, hogy a soproniak reményei talán teljesedjenek. Képviselői körökben ismét felmerült Gebhardt József tiszti ügyész jelöltsége Reichenhaller Beláé mellett.

E két név teljes garanciát nyújt, hogy Sopron városa kikekül a zürzavarból; mind a két név kifogástalan jellemet, kiváló szakismeretet és fáradhatatlan munkásságot jelent. Akármelyik lesz a két jelölt közül a polgármester, Sopron szebb jövőnek néz elébe.

Képviselői körökben már arról is beszéltek, hogy arra az esetre, ha Reichenhaller Béla főjegyző lenne a polgármester, kit választanának főjegyzővé. Részünkről azt véljük, hogy a városi képviselő-testület eskis azok közül választhat, kik eddig is a város szolgálatában álltak és szolgálataikkal jogot és érdemet szereztek arra, hogy kivánságuk tekintetbe véssék.

— **Katona-vendégek.** A Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyamának 11 hallgatója tegnap Festl vezérkari százados vezetésével Sopronba érkezett. A soproni honvédezzred parancsnoka, Habrovsky József ezredes, az ő tiszteletükre ma este a Pannoniában táncszal összekötött estélyt rendez.

— **Ev. gyámintézet.** A soproni ev. gyámintézet minap dr. Haubner Rezső és Zábrák Dénes lelkész elnöke alatt ülést tartott. Az ülés a felsőlövői tanintézetnek 25 frtot, a sümegi gyülekezetnek 20 frtot és az új-pestinek 5 forintnyi segélyt szavazott meg. A gyámintézet évi jövedelmének többi része az esperességi gyámintézet pénztárának adatik át.

— **A kereskedelmi kamara új alelnöke.** Az ipar- és kereskedelmi kamara mai ülésén egyhangulag megválasztotta Friedrich Ágost, téglagyárost alelnökévé.

— **A byczikle-virágkorzót elhalasztották.** A byczikle-klub tegnap este tartott ülésében a byczikle-virágkorzót bizonytalan időre elhalasztotta.

— **Kortessvilág a városházán.** Egy esendesebb képviselőválasztás nem ver annyi port fel, mint most a szőlőcsészők segédeinek a kijelölése, a mire valóságos ostrommal jelentkeztek az arra reflektálók. Erre a díszes állásra eddig nem kevesebb, mint 70 kandidátus ajánkozott, s bizonyára főni fog a feje annak a bizottságnak a városházán, a mely a 70 szőlőcsésző segédjelölt közül kiválasztja a legalkalmasabbakat. Azok a boldogok, akiknek a kvalifikációja megfelel majd a feltételeknek, augusztus elsején kerülnek principiálisai, a fő-szőlőcsészők oldalára. Nevezetes dolog, hogy ennél a választásnál szigorúan ügyelnek majd arra, hogy a különböző vallásfelekezetek — teljes paritásban legyenek!

— **Talált női felöltő.** A Deák-téren ma reggel egy fekete csipkés és selyembélésű női felöltőt találtak. Tulajdonosa átveheti a városi kapitányi hivatalban.

— **Embertelen fuvaros.** Pohl Károly a pozsonyi uton a 15 éves Derdek Károlyt ostorával véresre verte, a miért a fiú az embertelen fuvarost feljelentette. A törvény előtt majd megmagyarázzák neki, hogy mire való az ostor!

— **Halva találtak.** Ma reggel a lóvásártéren halva találtak a munkanélküli Köppel András napszámost. Testén ninesenek sérülések, vagy más nyomai az erőszaknak. A holttestet bevitték a városi kórházba.

— **Megfellebbezett ítélet.** L. M. volt soproni pékmester, jelenleg osztrák lakost a rendőrség egy közegének megsértéséért 70 frt pénzbírságra, esetleg 7 napi elzárásra ítélték. L. megfellebbezte az ítéletet; a városi tanács mint II. fokú bírság azonban, tekintettel arra, hogy a fellebbező iparos hasonló vétséget már többször követett el, az első ítéletet helybenhagyta.

— **Ismét körözik.** Darvassy Lajos a nyolczvanas évek végén már 2½ évet ült sikkasztásért; 1894-ben Nagy-Czenken mint jegyzősegéd szolgált, de itt is sikkasztott. Most a tamási (Baranyamegye) szolgabírói hivatal 119 frt 80 krnyi hivatalos pénzek elsikkasztása miatt körözi. A körözött jó madár jobb halántékán forradás van; arczképe tekinthető a városkapitányi hivatalban.

— **Megszökött sikkasztó.** Rutul visszaelt a benne helyezett bizalommal Stelezmayer János nagy-czenki péklegény. A napokban Erdélyi János homoki pincézér 50 forintot adott neki, hogy adja postára Stelezmayer azonban sokkal jobbnak látta a reá bízott pénzzel kerekét oldani, természetesen nem fizetvén vissza azt a 20 frt 52 krt sem, a mit előzőleg kért kölcsön a károsult pincézértől. A sikkasztó péklegényt körözi a rendőrség.

— **A titokzatos öngyilkos.** Pozsonyban — mint levelezőnk írja — a Duna partján sétálgató embereknek feltűnt egy fiatal elegáns ur, ki izgatottan járkált föl s alá. Egyszerre megállt s szó nélkül a hullámok közé vetette magát, hol meg is halt. Holttestét még nem találták meg. A szemtanúk a szerencsétlen fiatalemberen nagymérvű idegességet vettek észre.

A kura.

(Sopron-kismarton-ischli történet.)

Üdülni vágyott egy soproni fiatal ember is, akin valósággal kitört a fürdővárat.

Már hetek előtt elbueszott ismerőseitől, barátaitól.

Az utóbbi napokban világos angol szövetöltönyben, fehérkalapban és Kneipp-féle boeskorban járkált, sűrűn közlekedvén azokkal, akikről azt hitte, hogy a haza sorsa után az ő sorsa az, ami iránt a legelénkebben érdeklődnek.

— Hova utazik? — kérdezték tőle, miután látták, hogy majd szétrobbantja a föltűnési viszketeg.

— I-ischlbe, — mondta előkelő allűrökkel.

— Mikor?

— Holnap.

Miután két heti ígéretések után sem utazott el, az ismerősök kezdtek kétségbe esni.

— Ön sohasem utazik el?

— De utazom.

— Mikor? az istenért, hiszen már két hét óta ígéretel.

— Holnap.

— Beesületszavára mondja?

— Beesületemre ígérem.

És a fiatal ember beváltotta ígéretét.

Eltűnt a városból.

Mondják, — de ez csak olyan szálló szóbeszéd lehet, — hogy éjjelenként, a baglyok órájában egy hosszú alakot látnak fel-alá járkálni a sétatérén, a hosszú alak földig érő porköpenyben és egy olyan hatalmas kalapban járkál, mely árnyékban egészen hasonlít egy vasrostélyos sisakhoz. Halvány és komor, egyetlen szórakozása a cigarettázás.

Most már eltűnt a porköpenyeges alak is és az ismerősök komolyan kezdtek belefeleledkezni abba a hiedelembe, hogy a fentjelzett porköpenyeges férfit csakugyan elutazott, Ischlbe utazott s ott egészen komolyan nyaral, minthogy az olyan hely, ahol igen sokan nyaralnak.

De tegnap egy véletlen eset folytán lelepleződött a porköpenyeges ur.

Egy ismert végrehajtó kávézott a „Krippelkávéház”-ban egy ismert fiatal fiskálással s azok beszélgettek egymás között.

— Jártál Kismartonban?

— Ott voltam.

— Foganatosítottad a foglalást?

— Foganatosítottam.

— Nem volt kellemetlenséged?

— Nem, csak az utolsó szobát rem akarták fölnyitni.

— Miért?

— Azt mondták, hogy egy beteg fekszik benne. Udvariasságból eltávoztam, de négy nap mulva ismét visszamentem, s mivel nem akarták fölnyitni a szobát, lakatossal törettem föl. Képzeld, kit láttam?

— Kit?

A végrehajtó ekkor megnevezte a porköpenyeges urat.

— Hiszen az Ischlben van!

— Van az ördög, már tíz nap óta Kismartonban raboskodik, bezárkózva egy sötét szobába, nem érintkezik senkivel, csak éjjel mászkál, levegőzik.

— Hát miért ítélte magát önkéntes fogházra?

— Azért, hogy azt higgyék, hogy Ischlben van.

— De hát aztán mi öröme ebből?

— Hát ha visszajön, mindenütt vizitálni fog, elmondja ischli elményeit s ez olyan előkelő dolog.

Az ügyvéd felkaczagott.

Most érdeklél várják, hogy a kismartoni remete mikor nyitja meg önkéntes börtönének ajtaját.

Táviratok.

A szófiai merénylet.

Szófia, július 18. Stambulow közlönye, a „Szwoboda” egész sor szabálytalanságot mond el mai számában, a melyekben a bolgár hatóságok a hétfői merényletnél hibásak voltak, hogy bebizonyítsa, hogy a bolgár hatóságok az orgyilkosságot legalább is hallgatag elmézték.

E lap szerint a vizsgálóbíró Stambulow házában kijelentette hogy a merénylet egyik tettesét megsebesülten elfogták. Petkownak ama kívánságára azonban, hogy szembesítsék vele ezt az embert, a bíró több egészen ártatlan embert, köztük Stambulownak pár politikai barátját vezettette elő.

A „Szwoboda” továbbá azt állítja, hogy Tufetschiewet, kit a közvélemény a merénylet erkölcsi szerzőjének tart, közvetlen a bűn elkövetése előtt a tett színhelyén látták.

Evel szemben a félhivatalos táviratok azt mondják, hogy a vizsgálat folyamán kétségtelenné vált, hogy Tufetschiew 6 órától ¼10-ig el sem hagyta a macedón klubot.

Budapest, július 18. A Stambulow haláláról szóló hír itt általános részvétet kelt. A katasztrófa híre a lapok külön kiadásban hozták.

Karlsbad, július 18. A Stambulow haláláról szóló hírek Ferdinand fejedelemre mély hatással voltak. Megparancsolta, hogy Stambulowot az állam halottjának tekintsek.

Szófia, július 18. Stambulow balálküzdélme irtózatos volt. Neje közel áll a kétségbeeséshez; megtagadja az összes hivatalos látogatóknak a ravatal megtekintését.

Szófia, július 18. Az agónia már 10 óra kor beállott. Kilencz órakor már konstatalták a beállott vérmérgezés tüneteit. A hőmérsék 39 és 41 közt változott.

Szófia, július 18. Ma körülbelül 200 személy különvonaton tüntetőleg Prágába utazott az etnográfiai kongresszusra.

Az osztrák képviselőházból.

Bécs, július 18. A képviselőház elfogadta harmadik olvasásban is az új polgári perrendtartást.

Troppau községtanácsa a budget ellen.

Troppau, július 18. A községtanács egy határozatával felszólítja a német képviselőket, hogy Czilli miatt vessék el a harmadik olvasásban az egész költségvetést.

Ötezer török katona Macedónia felé.

Konstantinápoly, július 18. A helyőrség 5000 katonáját ma mozgósították Macedónia felé.

A bolgár küldöttség Szt.-Pétervárott.

Szt.-Pétervár, július 18. Hivatalosan konstatalták, hogy a bolgár küldöttséget a csár nem audencián fogadta, egyszerűen pár perczig tartó bemutatásban részesítették Bulgária deputációját. Az udvarhoz közel álló körökben nagyon tartózkodóan viselkednek most a deputációval szemben.

Budapest, júl. 18. (G a b o n a t ő z s d e.)

Buzakinálát mérsékelt. Vásárlási kedv kevés. Buzakinálát 20,000 mm. Irányzat nyugodt, árak tartósak. Más kevés.

Buza őszre	6.53—55
Buza május-juniusra	6.91—93
Rozs őszre	5.53—55
Tengeri május-juniusra	4.78—80
Tengeri július-augusztusra	5.72—74
Zab őszre	5.62—64
Káposzta repce aug.—szeptemberre	9.40—45

Idő: meleg!

Mezőgazdaság.**Az aratásról.**

Sopron, július 17-én.

Viss. Most midőn az aratás már javában folyik, tapasztalja sajnosan a gazda, hogy termése általán véve épen nem felel meg a hozzá fűzött várakozásnak és hogy a mult évinél is jóvalhátrább áll. A rozs a közepest meghaladja, a buza silány, melyben az üszög is grasszál: az árpa jó közép; még a zab ígérkezik leghálásabbnak. Tengeri és répa, igen szép hozamot ígér. Takarmány (mesterséges) mondhatni, bőriben van s lesz. Az esős, az aratásra nem kedvező.

Törvénykezés.

A kir. törvényszék polgári felelkezési tanácsa 1895. évi július hó 16. napján szóbeli tárgyalás útján a következő ügyeket intézte el:

1. Karall Ferenc és társai felpereseknek Babics Lukács alperes ellen a soproni kir. járásbíró előtt 126 frt 06 kr. iránt lefolytatott sommás perét, melyben a bíróság alperesnek eskü alatti kihallgatását rendelte el.

2. Vertesits Tamás és neje felperesek ellen a felsőpulyai kir. járásbíró előtt 238 frt

67 1/2 kr. iránt lefolytatott sommás perét, melyben az elsőbíró ítéletét helybenhagyta.

Az ügyet Rätz Ottó dr. kir. trvszéki bíró adta elő.

1895. évi július hó 23. napján szóbeli tárgyalásra kerül:

1. Buranics Terézia felperesnek Kelemen János alperes ellen 80 frt és jár. iránt indított sommás pere.

2. Kaecics Tamás felperesnek Ferstler János és társa alperesek ellen 252 frt és jár. iránt indított sommás pere.

3. Özv. Radits Józsefné felperesnek Mihóczy Józsefné és társa alperesek ellen 63 frt 75 kr és 20 frt 10 kr iránt indított sommás pere.

Ugyanaz napon nyilvános előadásra kerülnek:

1. Tüske Pál felperesnek Gulyás Mihály alperes ellen zálogjog törlése iránt indított sommás pere.

2. Kámán Katalin felperesnek Joáncsics István alperes ellen apaság elismerése iránt indított sommás pere.

3. Völcsői Janka felperesnek Hában Nándor alperes ellen apaság elismerése iránt indított sommás pere.

4. Binder József felperesnek Binder János alperes ellen 200 frt iránt indított sommás pere

Vasuti forgalom.**Győr-sopron-ebenfurti vasut.**

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután 6.45 este.

Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este. Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.

Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Déli vasut.

Indulás Bécs-felé: 6.00 reggel, 7.23 reggel, 10.55 délelőtt, 2.20 délután, 6.18 este.

Érkezés Bécsből: 7.08 reggel, 9.18 délelőtt, 4.20 délután, 7.49 este, 10.43 este, 1.37 éjjel.

Indulás Szombathely-felé: 9.28 délelőtt, 4.37 délután, 7.55 este, 10.55 este.

Érkezés Szombathelyről: 5.47 reggel, 7.18 reggel, 10.40 délelőtt, 6.08 este.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, július 18.

Egységes járadék	100 85	Magyar hitelbank	484 36
Magy. arany-kor-jár.	123 40	Länderbank	280 50
4% magyar kor-jár.	99 90	Unionbank	349 50
Magy. földteherm.-köt.	98 85	Államvasut	431 —
Anglo-bank	174 10	Délvasut-részvény	109 50
Osztr. bank-egyesület	164 50	Napoleonor	9 66
Osztrák hitelbank	399 50	Márka	59 45

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koor József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

C. Romwalter & Sohn

Oedenburg, Grabenrunde Nr. 121.

Brief-Papier

Muster gratis & franco.

Alle Sorten für Geschäfts- u. Privat-Gebrauch gut und billig!

1000 Oktavbriefe, glatt, linirt oder carirt, mit Firmendruck von fl. 3.— aufwärts	fl. 3.—
1000 Oktav-Leinen-Hartpost " " " " " " " "	fl. 4.75
1000 Quartblätter, glatt, linirt " " " " " " " "	fl. 4.—
1000 Quartblätter Leinen-Hartpost " " " " " " " "	fl. 4.75

Spezialitäten { in Hartleinen, Bankpost, Commercialpost, Löwenpost, Leinen-Hartpost } billigst!

Alle Sorten Couverts billigst.**AUTOGRAFIA.**

ALAPITTATOTT 1850.

TÁVBESZÉLŐ 25. SZ.

Grafikai intézet

sokszorosító műipar minden ágaira és nemeire.

Romwalter K. és Fia Sopronban.

Könyv- és diszműnyomás mindenféle kivitelben.

Hirlap- és naptár-kiadóhivatal.

VILLANYOS VILÁGITÁS.

* ERŐHAJTÁSSAL. *

TÖMÖNTŐDE.

Nyomatott Romwalter K. és Fia könyv- és könyvnyomda műintézetében.